

Colm Cille á chomóradh i gCois Fharraige

Féile an Phátrúin 2012, 8 Meitheamh go dtí an Domhnach, 10 Meitheamh

Katie McGreal

Beidh Colm Cille á chomóradh agus beidh seantraidisiúin á leanúint ag muintir Chois Fharraige ag Féile an Phátrúin na bliana seo a bheidh ar siúl ón Aoine, 8 Meitheamh go dtí an Domhnach, 10 Meitheamh.

Tosóidh imeachtaí ar an Aoine ag 8in le cártaí i dTír na nÓg agus caitheamh dairteanna d'éinne a bheas ag iarraidh páirt a ghlacadh ann.

Is é an Satharn, Lá an Phátrúin. Tosóidh imeachtaí an cheiliúrtha le Turas na dToibreacha ag Trá na Bánrainne, Baile na hAbhainn.

Is sean-traidisiún é an turas go dtí na toibreacha agus go dtí Bád Cholm Cille ag Reilig Mhaírois do mhuintir Chonamara.

Tá tagairt déanta air sa scríbhneoireacht chomh fada siar leis an seachtú haois déag.

Rachfar go dtí an chéad tobar atá thíos ar na carraigeacha ón reilig

hán agus 3in. Beidh marcanna cloch ann leis an treo a léiriú. Nuair a shroichfear an tobar is é an nós atá ann ná seacht 'Ár nAthair', seacht 'Sé do Bheatha, a Mhuire' agus seacht 'Glóir don Athair' a rá chomh maith le bairnigh a chaith isteach sa tobar. Ina dhiaidh sin, rachfar go dtí an dara tobar, atá síos díreach ón Altóir ar an trá agus déanfar an rud céanna ansin. Rachfar go dtí Bád Cholm Cille ansin agus déanfar an Chré. Tá an slabhra fós le feiceáil sna clocha ón gcéad tobar go dtí an bád.

Beidh neart imeachtaí ar siúl ar Trá na Bánrainne ón 6.45in an tráthnóna sin.

Bronnfar duaiseanna ar bhuaiteoirí Chomórtais na Scoileanna, an dara bliain den chomórtas seo a bheith á reáchtáil. Thugadar cuireadh de thrí bhunscoil an cheantair páirt a ghlacadh i gcomórtas ealaíne anuraidh agus d'éirigh go hiontach leis.

I mbliana, thugadar cuireadh do Choláiste Cholm Cille in Indreab-

hán freisin agus tá siad ag obair ar thionscadail faoi shaol Naomh Colm Cille.

"Tá muid ag iarraidh an nós seo a chothú don chéad ghlúin eile agus sin é an fáth a thosaigh muid le comórtais a reáchtáil do na gasúir scoile," a deir Máire Ní Óbáin atá ar fhochoiste na féile.

Beidh neart ceoil agus siamsaíochta ar siúl ar an trá freisin in éineacht le léacht agus béaloideas. Beidh an grúpa ceoil traidisiúnta ó Scoil Náisiúnta Cholm Cille ag seinm ann.

Táthar ag lorg mná os cionn 18 mbliana d'aois ón gceantar a bheidh sásta iad féin a chur in iúl don slua agus do mholtóirí Chomórtais Bhanríon na Féile an oíche sin, oíche Dé Sathairn. Tosóidh clárú ag 9in i dTír na nÓg agus bronnfar corn agus seic ar Bhanríon na Féile níos deireanaí.

Beidh neart ceoil ar siúl i dtithe tábhairne an cheantair an tráthnóna sin. Beidh John Beag ag casadh i dTír na nÓg, beidh Peadar Fáilte ag

Ar an mBánrainn Bhán anuraidh

Naomh Colm Cille

IS é Naomh Colm Cille duine de na naoimh is tábhachtaí in Éirinn. Rugadh é i nGartán i nDún na nGall sa bhliain 521 AD. Glaoitear Columba air freisin. Bhí Colm Cille muinteartha le shliocht Uí Néill, rithe Chúige Uladh, agus tá clú air de bharr a chuid tairngreachtai a bhfuil iomrá orthu go fóill i mbéaloideas Dhún na nGall.

In Éirinn, bhunaigh sé mainistreacha i nGleann Cholm Cille, i nDóire agus sna Cealla agus in 563 AD bhunaigh sé ceann ar Oileán Í in Alban.

Is ón mainistir sin a rinne sé an Chríostaíocht a spreagadh i measc mhuintir thuaisceart na hAlban. Bhí Colm Cille ina fhile raidhsiúil agus tá cuid dá shaothar le fáil go fóill sa Ghaeilge agus sa Laidin.

casadh Tigh Pheadair Mhóir agus beidh Deep Notes ag casadh Tigh Johnny Sheáin. Tá saorchead isteach sna tithe ósta uilig agus beidh fáilte roimh chách.

Cuirfear taispeántas agus Comórtas Caite Crúite ar siúl ón 2in i dTír na nÓg ar an Domhnach chun deireadh a chur leis an bhféile. Bronnfar na duaiseanna ar na buaiteoirí an tráthnóna sin díreach i ndiaidh an chomórtais agus cuirfear bearbaiciú agus seisiún ceoil ar siúl taobh amuigh faoin aer freisin.

Is iad Coiste Pobail na Tulai atá taobh thiar den fhéile seo agus ar an bhfochoiste atá ina fheighil i mbliana tá Gearóid Ó Fátharta, Eoin Ó Rian, Máirín Mhic Lochlainn, Beartla Ó Cadhain, agus Máire Ní Óbáin.

"Déanaimid é chun muintir an cheantair agus daoine taobh amuigh don cheantair a thabhairt le chéile," a deir Máire.

Ceann de na haidhmeanna atá acu ná an traidisiún a choinneáil beo.

Coiste Pobail na Tulai

TÁ an-obair déanta ag Coiste Pobail na Tulai le roinnt blianta. Oibríonn siad ar thograí chun an ceantar a chur chun cinn ó thaobh teanga agus forbairt pobail de. Bhunóidh an Coiste in 1984 agus faoi láthair tá 12 ag obair air go deonach.

Bhuaigh an Choiste duais Ghlor na nGael sa Rannóg Gaeltachta gan chunamh fostaíochta den dara bliain as a chéile i mbliana. Fuair eadar an duais agus €3,000 le cabhrú leo agus iad i mbun oibre.

D'éirigh leo an duais a bhaint amach sa dá bhliain de bharr an oibre a dhéanann siad don phobal le linn na bliana.

Fuair eadar an duais speisialta, Duais Chumann na Sagart, i mbliana freisin de bharr na hoibre atá déanta acu agus a dhéanann siad d'Fhéile an Phátrúin. Bhuaigh siad €1,000 leis an duais sin.

"Bhí áthas agus ríméad ar Choiste Pobail na Tulai," a deir Nuala Ní Chonghaile, rúnaí an Choiste faoin mbua.

I mbliana, bhí an coiste páirteach in RITH 2012, an rás sealaíochta ar son na Gaeilge a bhí ar siúl le linn Sheachtain na Gaeilge i mí an Mhárta.

Cabhraigh siad le Scoil Náisiúnta Cholm Cille agus iad ag ceiliúradh 50 bliain ar an bhfód.

Eagraíodh lá iomlán d'imeachtaí sa scoil agus chuireadar irisleabhar de sheanphictiúir agus d'ailt ó iarscoláirí i gcló. Bhí ceol agus cluichí ar siúl sa scoil ar an lá freisin.

D'oibrigh an Coiste i bpáirt leis an scoil chun banna ceoil traidisiúnta a bhunú freisin. Thug siad cabhair dóibh chun an banna a thosú agus tugann siad maoiniú

dóibh.

Faoi láthair, tá feachtas ar bun acu le cosán coisithe a thógáil ar phíosa bóthair áitiúil agus tá siad ag eagrú Campa Drámaíochta Gaeilge i rith an tsamhraidh freisin. Cuireann siad ranganna aclaíochta, damhsa agus Club Óige ar fáil sa Halla Pobail freisin.

Déantar bainistiú agus eagrú ar Chranchnur Choiste Pobail na Tulai ó mhí Mheán Fómhair go dtí an Cháisc chuile bhliain freisin. Úsáidfean an t-airgead i mbliana chun atchóiriú a dhéanamh ar shean-reilig na bpáistí sa cheantar.

Reilig í seo ina gcuirte páistí nach mbeadh baiste na blianta ó shin. Tá an Coiste ag iarraidh clai a thógáil timpeall ar an reilig agus leaca uaigne a chur ann mar chomóradh ar na páistí atá curtha san áit.

Máirín Mhic Lochlainn agus Máire Ní Óbáin ag an bhFéile anuraidh

